

אזור C והאינטרס הישראלי

לקראת הדיון בועה"ב על מה שמכונה

"השתלטות הרשות הפלסטינית על שטח C ביהודה ושומרון באמצעות הסדר המקרקעין הפלסטיני"

עיקרי הדברים:

- האינטרס הישראלי הוא דווקא לאפשר פיתוח כלכלה וחיים פלסטינים באזור C; המשך המאבק נגד הנוכחות הפלסטינית בשטח C פוגע בבטחון, במעמד המדיני של ישראל ובסיכוי לשלום עתידי.
- פרויקט רישום מקרקעין לא משפיע על "השתלטות" פלסטינית כביכול, כי ממילא ישראל לא מכירה ברישום הפלסטיני באזור C. הרישום לא מסייע לפלסטינים מול מערכות המשפט הישראליות.
- הדיבורים על "השתלטות פלסטינית" בשטח C הן זעקות הקוזק הנגזל, והן חלק ממסע נישול וגירוש של הפלסטינים מאזור C. הנתונים בכל התחומים זועקים לשמיים: ישראל נוקטת מדיניות מפלה שנועדה לנשל את הפלסטינים מנכסיהם באזור סי ולמנוע כל פיתוח פלסטיני בשטח. ב-12 השנים האחרונות, ישראל הרסה 5,703 מבנים לפלסטינים, ונתנה היתרי בניה ל-66 (!) בתים בלבד לפלסטינים; בזמן הזה לישראלים ניתנו היתרים לכ-22,000 יחידות דיור. הבניה "הבלתי חוקית" הפלסטינית, ביחס לגודל האוכלוסיה ולצרכי הפיתוח הפלסטיניים בגדה המערבית היא בגדר טיפה בים, **והיא קטנה פי שלושה** מהבניה הבלתי חוקית של מתנחלים ביחס לגודל אוכלוסיית המתנחלים.
- כשהמערכת השלטונית שנכפתה על ציבור אחד ע"י מדינה אחרת, בלי לתת לו אפשרות להשתתף בקביעת החוקים, אוסרת למעשה על כל בניה, החוק אולי יכול להיחשב "חוקי" אבל מאבד מהתוקף המוסרי שלו. וכך, מאמצי "אכיפת החוק" הישראליים, הופכים לרדיפה ולנישול בלתי מוסריים.

האינטרס הישראלי באזור C

לפני שמתחילים בכלל לדון בנושא, צריך לשאול מהו האינטרס הישראלי בשטח C. **אין לישראל שום אינטרס, ביטחוני או לאומי או מדיני בגירוש ונישול של פלסטינים מאזור C.** מדובר בשטחים מחוץ למדינת ישראל, שמוחזקים על ידינו בשלטון צבאי. האינטרס הישראלי החשוב ביותר הוא להבטיח ביטחון מתמשך לתושבי ישראל ולשמור על מעמדה של מדינת ישראל כמדינת העם היהודי, כמדינה דמוקרטית וכמדינה שבה רווחת התושבים היא גבוהה. המשך השליטה בגדה המערבית ובשטח C פוגעת באופן ישיר באינטרסים הישראליים הללו לא רק בגלל הפגיעה בסיכוי לשלום אלא גם בגלל הפגיעה במעמד הבינלאומי של ישראל, הגברת השנאה והאלימות, והפגיעה בהצדקה המוסרית של דרכה המדינית של ישראל.

מעבר לכך, למדינת ישראל יש אינטרס דווקא בפיתוח פלסטיני בגדה המערבית ובשטח סי על מנת לאפשר לכלכלה הפלסטינית להתפתח. הגברת הלחץ והמצוקה הפלסטינית היא לא רק מעשה לא מוסרי אלא גם איום בטחוני על ישראל.

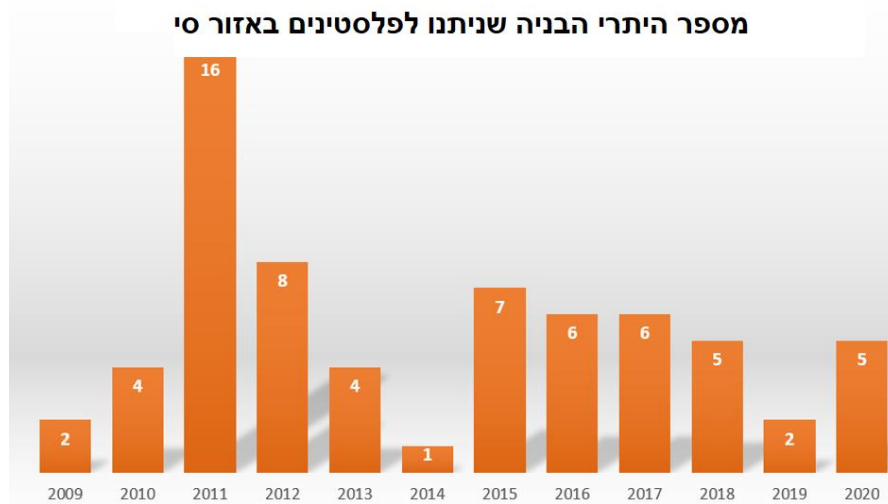
* מעל למחצית מהמימון של שלום עכשיו בשנת 2020 הגיע מישויות מדיניות זרות, יחידות ישראל בעולם שתורמות מדי שנה גם למוסדות בריאות, חינוך, רווחה ותרבות בישראל.

נתונים על מעמד הקרקעות ומדיניות ישראל באזור C

אוכלוסיה: בגדה המערבית מתגוררים כ-2.7 מיליון פלסטינים מתוכם, לפי הערכות, בין 150,000 ל-300,000 בשטח סי. שטח C מהווה כ-60% משטח הגדה המערבית, אך היכולת של פלסטינים לעשות שימוש באדמות אלה שואפת לאפס.

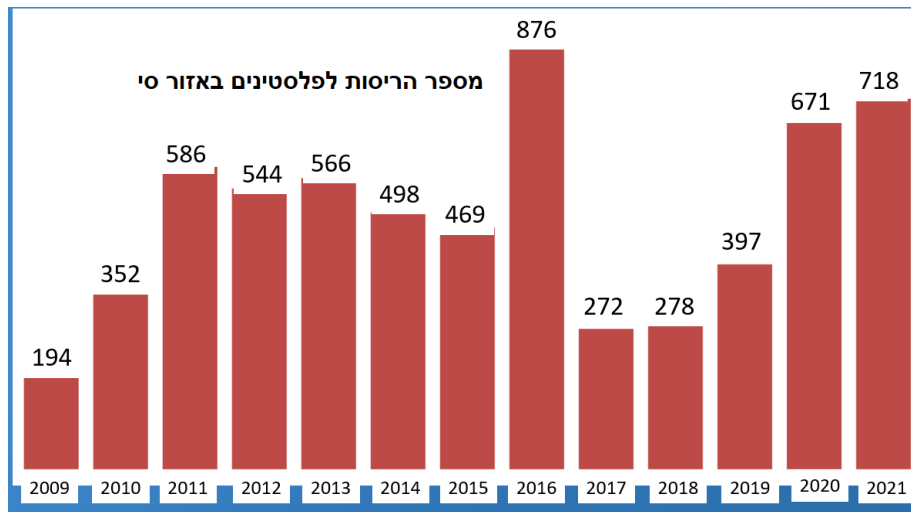
שטח: כ-66% משטח C נכלל באופן רשמי בתחום המועצות האזוריות הישראליות (כ-16% משטח C הוא בתחום שיפוט של התנחלויות ספיציפיות); כ-18% משטח C נחשב ע"י ישראל כ"שטחי אימונים צבאיים"; וקרוב ל-40% משטח C נחשב ע"י ישראל כ"אדמות מדינה" (הנתונים משכבות מידע גאוגרפיות של המינהל האזרחי). כל אדמות המדינה מוקצות באופן שיטתי לישראלים בלבד ולא לפלסטינים (99.76% הוקצו לישראלים).

תכנון, היתרים והריסות: מעט מאוד משטחי סי נותר לשימוש פלסטיני, אך גם במה שנותר ההגבלות הישראליות לא מאפשרות למעשה כל פיתוח.

בשנים 2009 עד 2020 ניתנו לפלסטינים בסך הכל 66 היתרי בניה, בעוד שלישאראלים ניתנו היתרים לכ-22,000 יחידות דיור. באותה תקופה הרסה ישראל כ-5,703 מבנים לפלסטינים².

² מקור נתוני ההיתרים לפלסטינים הוא תשובות רשמיות של המינהל האזרחי שניתנו לעמותת במקום; מקור נתוני ההיתרים לישראלים הוא נתוני הלמ"ס על מספר התחלות בניה בהתנחלויות (המבוססים על היתרי הבניה ואינם כוללים בניה בלתי חוקית); נתוני ההריסות הם ממשרד האו"ם לתיאום עניינים הומניטריים, <https://www.ochaopt.org/data/demolition>.

לצד הכמות האפסית של היתרי בניה, כמעט ולא מאשרים תכניות בניה לפלסטינים. בעוד שממשלות ישראל קידמו בשנים האחרונות תכניות לכ-5,000 יחידות דיור בשנה [לפלסטינים אישרו תכניות בודדות בלבד](#). מאז 1967 הוקמו בשטחים למעלה מ- 250 נקודות יישוב עבור מתנחלים ו- 0 עבור האוכלוסייה הפלסטינית שמהווה רוב מוחץ של האוכלוסייה בשטחים. (העיר רוואבי, להזכיר, נבנתה אחרי ששטחה הועבר לרשות הפלסטינית והם אלו שיזמו ובנו את העיר החדשה בעוד ישראל מערימה קשיים (כגון מניעת חיבור מים, אי מתן אישור לכביש גישה שחייב לעבור בשטח סי ועוד)..

מלבד מניעת היתרים ותכנון ליישובים פלסטינים בתוך אזור סי, גם יישובים רבים באזורי A ו-B אשר גובלים באזור C, לא יכולים להתפתח. לקראת החתימה על הסכם הביניים (1995) על חלוקת שטחי הגדה המערבית סומנו הכפרים, העיירות והערים הפלסטיניות צמוד לקו בניה אחרון, כך שרבים מהם גובלים באזור סי ומאז 1995 לא יכלו להתפתח בעוד שהאוכלוסייה גדלה מאוד והצורך בבנייה ובתשתיות נעשה אקוטי. למעשה קרוב ל-60% מצווי ההריסה שניתנו לפלסטינים הוא במרחק של עד 500 מ' מגבול שטח B או A, כלומר בשוליים של השטחים שבשליטה פלסטינית (לפי ניתוח גאוגרפי של שכבת מידע של המינהל האזרחי).

בניה בלתי חוקית: בסוף שנת 2020 היו במאגר צווי ההריסה של המינהל האזרחי 19,844 צוים נגד בניה בלתי חוקית של פלסטינים, המונים כ-2,755,300 תושבים. באותו הזמן היו במאגר צווי ההריסה של המינהל האזרחי 8,967 צווי הריסה נגד בניה בלתי חוקית של מתנחלים, המונים כ-441,600 תושבים. כלומר **המתנחלים בנו באופן לא חוקי פי 2.8 יותר מהפלסטינים** ביחס לגודל האוכלוסייה. וראו לעיל את כמות ההיתרים והתכניות שמאושרות למתנחלים לעומת לפלסטינים.

משמעות פרויקט רישום המקרקעין של הפלסטינים

השלטון הישראלי בשטחים לא מכיר ברישום המקרקעין של הפלסטינים באזור סי. לכן כאשר ינסו פלסטינים לטעון בפני בתי המשפט לאיזשהן זכויות בהתבסס על הרישום הפלסטיני, הם יידחו על הסף, כפי שקורה כיום. לפרוייקט הרישום המקרקעין הפלסטיני, ככל שהוא מתקיים, יש משמעות רבה לגבי היכולת של המדינה הפלסטינית העתידית לתכנן ולפתח את הכלכלה והאוכלוסייה שלה, אבל אין לזה שום משמעות לגבי היכולת של מתנחלים ושל השלטון הישראלי להמשיך ולנשל את הפלסטינים בדרכים המגוונות שבהם הם נוקטים.

שלום עכשיו

כאשר המדיניות ותכנית ההפעלה של הכיבוש הישראלי בגדה המערבית מונעת באופן מכוון בניה חוקית עבור האוכלוסייה הפלסטינית, הדקדקנות על חוקי הבניה במקרה הזה הוא היתממות מרושעת שממשיכה את אותה כוונה ממש : מניעה מאוכלוסיה כבושה נטולת זכויות לאחד הדברים הבסיסיים ביותר, קורת גג. לאור עבודת ההשתלטות האינטנסיבית של המתנחלים ברחבי הגדה המערבית על ידי בנייה והרחבה של עוד ועוד מאחזים בלתי חוקיים, [בפרט בשנים האחרונות בהן נבנו חוות חקלאיות רבות שמשתלטות על שטחים עצומים](#), זעקות השבר של המתנחלים על השתלטות פלסטינית הן צעקת הקוזק הנגזל.